

CRAI Biblioteca de Reserva

MEMÒRIA 2019

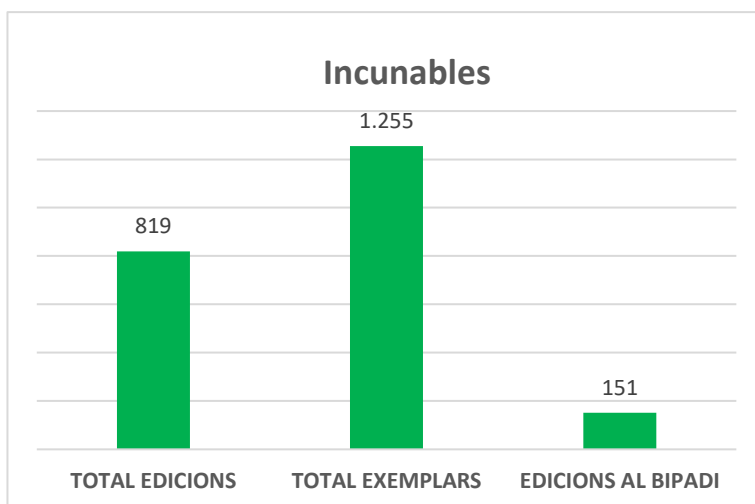
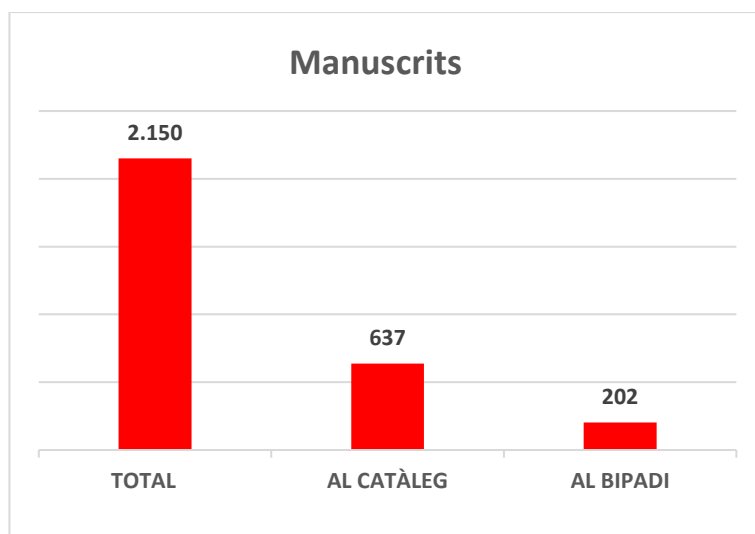
SUMARI

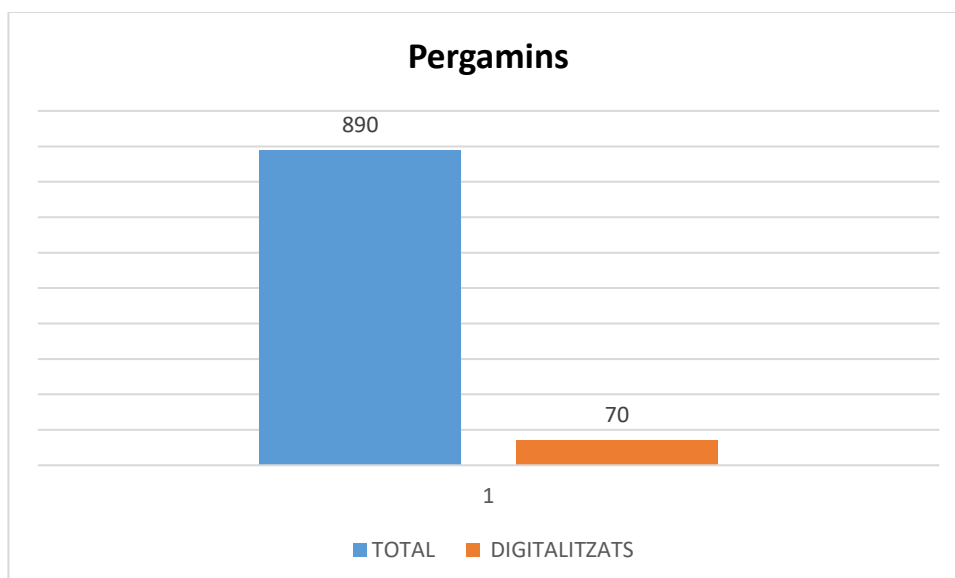
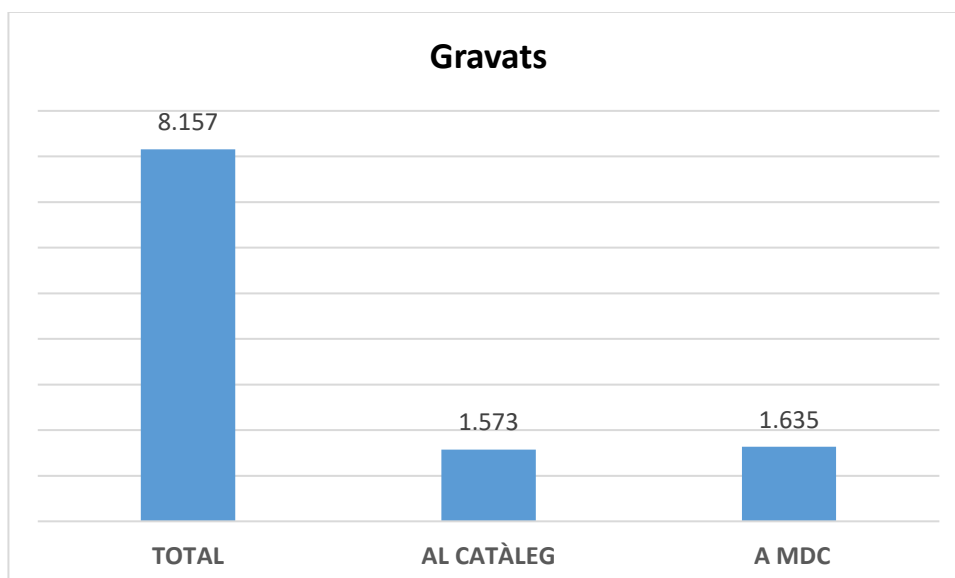
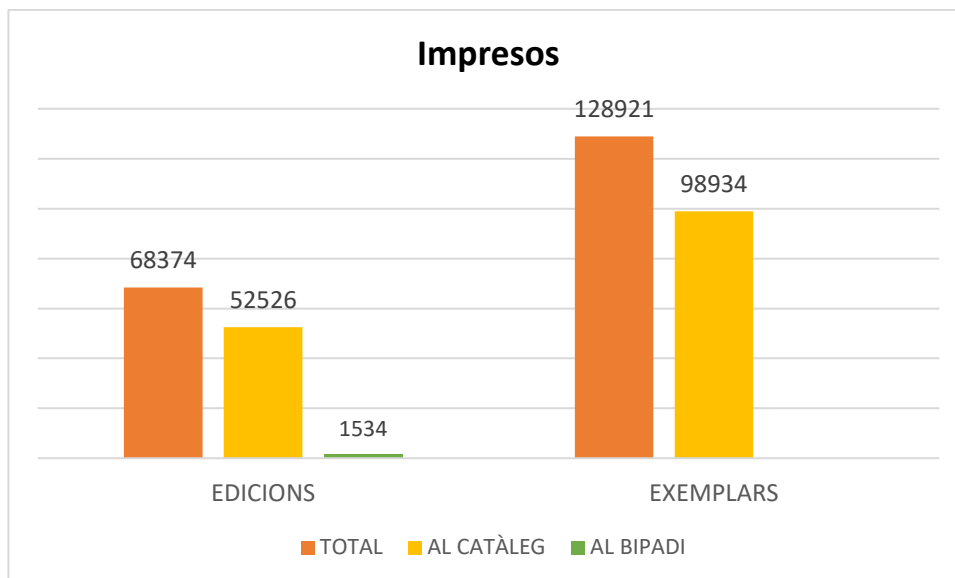
0. EL CRAI BIBLIOTECA DE RESERVA EN XIFRES	4
1. CONSULTA	6
1.1 Consulta a sala	6
1.2 Registre de lectors	6
1.3 Recompte d'usuaris	7
1.4 Reprografia	7
2. DIFUSIÓ	7
2.1 Classes a mida	7
2.2 Classes metodològiques.....	7
2.3 Cursos de formació.....	7
2.4 Exposicions externes	7
2.5 Exposicions internes	8
2.6 Xerrades vinculades a les exposicions internes	8
2.8 Exposicions virtuals.....	9
2.9 Visites de protocol	9
2.10 Consulta bases de dades i pàgina web	9
2.10.1 Marques d'impressors	9
2.10.2 Antics posseïdors.....	9
2.11 Publicacions del personal	9
2.12 Participació en congressos i jornades	10
2.13 Publicacions a partir del nostre fons i recursos	10
2.14 Llista de distribució i xarxes socials.....	11
2.15 Presència i contribució del CRAI als mitjans de comunicació.....	11
2.16 Tríptics	12
2.17 Noves col·leccions especials	12
2.18 Biblioteca Patrimonial Digital (BiPaDi)	12
3. COL·LABORACIONS	12
3.1 Col·laboracions amb facultats	12
3.1.2 Estudiants en pràctiques	13
3.1.3 Treballs finals de grau i de màster.....	13
3.2 Participació en projectes externs	13
3.3 Erasmus+ i altres estades de personal estranger	14

3.4 Assistència a cursos i jornades	15
3.5 Intercanvis amb el CSUC	15
4. CATALOGACIÓ.....	15
4.1 Registres bibliogràfics	16
4.2 Registres d'autoritat.....	16
4.3 Registres d'exemplar	16
4.4 Bases de dades	16
4.4.1 Marques d'impressors	16
4.4.2 Antics posseïdors.....	16
5. ADQUISICIONS	17
5.1 Compres.....	17
5.2 Donatius.....	17
6. TASQUES I AFERS INTERNS	17
6.1 Obres i equipaments	17
6.2 Gestió del fons	18
6.3 Protocols interns	18
7. ANNEX	18

0. EL CRAI BIBLIOTECA DE RESERVA EN XIFRES

FONS

CLASSES

Classes: 69

Total d'assistents: 959

VISITES PRESENCIALS

Investigadors a la sala de consulta: 557

Documents consultats a sala de consulta: 1.431

Visites concertades a la biblioteca: 47

Visitants: 746

VISITES VIRTUALS

Accessos al web del CRAI Biblioteca de Reserva: 12.434

Accessos a la base de dades *Marques d'impressors*: 13.019Accessos a la base de dades *Antics posseïdors*: 1.908**VISITES A LES XARXES SOCIALS**

Notícies publicades al Blog de Reserva: 33

Visites al Blog de Reserva: 10.704

Publicacions al compte de Facebook: 420

Seguidors del compte de Facebook: 797

Publicacions al compte d'Instagram: 75

Seguidors del compte d'Instagram: 665

1. CONSULTA**1.1 Consulta a sala**

<i>Tipus de document</i>	<i>Nre. de consultes</i>
Arxiu de la biblioteca	3
Bibliografia	55
Gravat	46
Imprès	901
Incunable	78
Manuscrit	340
Pergamí	8
Total	1.431

1.2 Registre de lectorsLectors nous: **138**Total de lectors (comptabilitzats des de l'any 2008): **1.757**

1.3 Recompte d'usuaris

Total d'usuaris durant l'any 2019: **1.516**

Usuaris directes a la sala de consulta: 557

Assistents a classes metodològiques: 480

Assistents a classes clàssiques: 479

1.4 Reprografia

<i>Tipus d'encàrrec</i>	<i>Nre. d'encàrrecs</i>
Directament a Reserva	170
A través del Préstec Interbibliotecari	28
Total	198

2. DIFUSIÓ

2.1 Classes a mida

Classes: **38**

Total d'assistents: 479

2.2 Classes metodològiques

Classes: **22**

Total d'assistents: 480

2.3 Cursos de formació

Visita de PAS de la UB als fons patrimonials

Sessions: **4**

Total d'assistents: 48

Visita d'alumnes de la Universitat de l'Experiència

Sessions: **5**

Total d'assistents: 51

2.4 Exposicions externes

«[Barcelona capital mediterrània](#)»

Lloc: Saló del Tinell

Dates: del 29 de març al 29 de setembre

2.5 Exposicions internes

«Paradisini, marques tipogràfiques al jardí»

Dates: del 3 de desembre del 2018 a l'11 de gener

«D'Orient a Occident»

Dates: del 15 de gener al 27 de febrer

«D'Il·líades a Odisses»

Dates: de l'11 de març al 5 d'abril

«Tipus, éssers i barruts»

Lloc: galeria del Paranimf de l'Edifici Històric (una part, amb reproduccions de caplletres i detalls del fons del CRAI Biblioteca de Reserva)

Dates: del 20 de juny al 12 de juliol

«La col·lecció d'autògrafs de Pepita Texidor, a la Universitat de Barcelona»

Dates: del 4 de juny al 12 de juliol

«La vida privada dels llibres»

Dates: de l'11 de desembre del 2019 al 28 de febrer del 2020

2.6 Xerrades vinculades a les exposicions internes

«D'Orient a Occident»

Tipus: reunió científica

Dates: 15 i 16 de gener

«Pepita Texidor»

Ponent: Maria Isabel Gascón

Data: 12 de juny

«Tipus, éssers i barruts»

Ponents: Cristina Flórez, Cristina Simon, Jesús del Hoyo i Neus Verger

Data: 9 de juliol

«La vida privada dels llibres»

Ponents: Carlos Clavería i Marina Ruiz

Data: 16 de desembre

2.7 Altres iniciatives

- *Speed dating* per Sant Jordi, consistent en la presentació, de 7 minuts, de quatre llibres (en diferents horaris)
- *Presentacions exprés* durant la setmana del 30 de setembre al 4 d'octubre: 10 sessions de 10 minuts (2 sessions diàries, en horari de matí i tarda)

2.8 Exposicions virtuals

«[D'Orient a Occident](#)»

«[Tricentenari de la mort de Pau Ignasi de Dalmases \(1670-1718\): en el seu temps, amb els seus llibres](#)»

«[Joan Solà, bibliòfil](#)»

«[Pepita Texidor](#)»

2.9 Visites de protocol

Visites: 47

Total d'assistents: 746

Destaquem les visites de l'Associació Internacional de Bibliofília, de l'Associació de Recerca i Difusió Interdisciplinàries en Cultures Medievals i de l'expresident José Luis Rodríguez Zapatero.

2.10 Consulta bases de dades i pàgina web

2.10.1 Marques d'impressors

<i>Tipus de consulta</i>	<i>Nre. de consultes</i>
Des d'ordinadors de la UB	2.113
Des de fora	10.906
Total	13.019

2.10.2 Antics posseïdors

<i>Tipus de consulta</i>	<i>Nre. de consultes</i>
Des d'ordinadors de la UB	1.151
Des de fora	757
Total	1.908

2.10.3 Web CRAI Biblioteca de Reserva

Accessos a la pàgina en català: 9.723

Accessos a la pàgina en castellà: 2.210

Accessos a la pàgina en anglès: 501

2.11 Publicacions del personal

CABALLER ALBAREDA, Gemma. «De guardianes a gestores: el valor del patrimonio bibliográfico del CRAI Biblioteca de Reserva de la Universidad de Barcelona como activo en docencia y en investigación». A: II Jornadas de Gestión del Patrimonio Bibliográfico. Universitat de Santiago de Compostela, Facultat de Medicina.

Santiago de Compostel·la. 6 i 7 de juny de 2019.
<<http://hdl.handle.net/2445/136718>> [Consulta: 8 juliol 2019]

CABALLER ALBAREDA, Gemma. «Dos anys d'activisme en formació: l'experiència del CRAI Biblioteca de Reserva». A: 7a Jornada de Bones Pràctiques: Formació d'usuaris (CRAI UB). 16 de juliol de 2019.
<<http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/137659>> [Consulta: 8 octubre 2019]

CABALLER ALBAREDA, Gemma; MORÉ, Laura; MUXELLA, Imma; NICOLAU PAYÀS, Anna. «Biblioteques patrimonials a Catalunya (2016-2017)». *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura*. 2018, vol. 5, p. 186-216.
<<https://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/350713>> i
<<http://hdl.handle.net/2445/133048>> [Consulta: 13 maig 2019]

RUIZ, Marina; VERGER, Neus. «Dels convents a l'acadèmia: els orígens de la biblioteca de la Universitat de Barcelona (1835-1881)». A: *Elias Rogent i Barcelona: arquitectura, patrimoni i restauració*. Edicions de la Universitat de Barcelona, 2019.
<<http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/121374>> [Consulta: 10 abril 2019]

RUIZ FARGAS, Marina. «Estada a la Biblioteca de Catalunya». A: 8a Jornada de Bones Pràctiques: Estades en institucions del CSUC (CRAI UB). 26 de novembre de 2019. Sala d'actes de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de la Universitat de Barcelona. <<http://hdl.handle.net/2445/146281>> [Consulta: 16 gener 2020]

2.12 Participació en congressos i jornades

Neus Verger. «El fons antic de la Universitat de Barcelona. El CRAI Biblioteca de Reserva». Presentació arran de l'exposició «D'Orient a Occident». 15 de gener.

Gemma Caballer. «De guardianes a gestores: el valor del patrimonio bibliográfico del CRAI Biblioteca de Reserva de la Universidad de Barcelona como activo en docencia y en investigación». A: II Jornadas de Gestión de Patrimonio Bibliográfico. Santiago de Compostel·la. 7 de juny.

Gemma Caballer. «Dos anys d'activisme en formació: l'experiència del CRAI Biblioteca de Reserva». 7a Jornada de Bones Pràctiques del CRAI: Formació d'usuaris. 16 de juliol.

Marina Ruiz. «Estada a Biblioteca de Catalunya». 8a Jornada de Bones Pràctiques del CRAI: Estades en institucions del CSUC. 26 de novembre.

Marina Ruiz. «Els *Antics Posseïdors* o ressuscitar els lectors oblidats». Presentació arran de l'exposició «La vida privada dels llibres». 16 de desembre.

2.13 Publicacions a partir del nostre fons i recursos

Arte de la lengua chio chiu. Edició facsímil del Ms. 1027. [Beijing]: National Tsing Hua University Press, [2019].

MARTOS, Josep Lluís. «Materialitat i errors de composició d'un incunable poètic (b2/87FD): la rendibilitat ecdòtica». A: *Magnificat Cultura i Literatura Medieval*, vol. 6. 2019, p. 165-184.

MARTOS, Josep Lluís. «Los ejemplares del incunable poético 87FD1». A: *Literatura medieval hispánica «Libros, lecturas y reescrituras»*. San Millán de la Cogolla, 2019.

BASTARDAS, Maria Reina; AULADELL, Cristina; BARBA, Anna. «Un imprès desconegut d'Ogier le Danois en prosa de 1516 (parís, françois regnault)». A: *Estudis Romànics*, vol. 41. 2019, p. 475-488.

2.14 Llista de distribució i Xarxes socials

LLISTA DE DISTRIBUCIÓ

Total de subscriptors: **293**

Subscriptors nous respecte a l'any 2018: **173**

BLOG

Notícies noves: **33**

Visites: 10.704 (mitjana: 29 visites diàries)

Visitants: 5.509

Visites per visitant: 1,94

«M'agrada» totals: 24

Comentaris: 24

<i>Via de subscripció</i>	<i>Nre. de subscriptors</i>
Adreça electrònica	101
Word Press	42
Total	143

FACEBOOK

Publicacions anuals: 420

Seguidors: 797 (95 més que l'any passat)

Publicacions del compte compartides: 697

INSTAGRAM

Publicacions: 75

Seguidors: 665

Perfils seguits: 190

2.15 Presència i contribució del CRAI als mitjans de comunicació

Exposició «D'Orient a Occident» a BTV (9'20''):

<https://beteve.cat/btv-noticies-73/btv-noticies-73-68/>

Exposició «D'Orient a Occident» a *La Vanguardia*:

<https://www.lavanguardia.com/vida/20190201/46156222923/la-ub-ensenya-su-fondo-de-libros-antiguos-sobre-tierras-lejanas.html>

2.16 Tríptics

Publicació d'una nova edició del [tríptic de Reserva](#).

2.17 Noves col·leccions especials

[Manuscrits recuperats per Marià Aguiló](#)

[Papers decorats](#)

2.18 Biblioteca Patrimonial Digital (BiPaDi)

Documents del CRAI Biblioteca de Reserva ingestats : 180

Nova col·lecció: Pedagogia i educació

Ampliació de col·leccions ja existents: Música, Biografies, Manuscrits, Incunables

Col·lecció de Manuscrits amb foliació original: 33

3. COL·LABORACIONS

3.1 Col·laboracions amb facultats

3.1.1 Assignatures

Dins l'assignatura de Paleografia, del grau de Belles Arts (Facultat de Belles Arts), impartida per la professora Núria Jornet, es treballen els pergamins digitalitzats el 2018 a partir de la plataforma creada el mateix any.

Dins l'assignatura de Laboratori de Projectes de Disseny Professional, del grau de Disseny (Facultat de Belles Arts), s'ha portat a terme un treball en la línia de l'aprenentatge basat en projectes amb l'objectiu d'idear una campanya de promoció que aproximés la biblioteca als estudiants.

Dins l'assignatura de Concepció i Disseny de Llocs Web Culturals, del màster de Gestió de Continguts Digitals (Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals), s'ha treballat, en la línia de l'aprenentatge basat en projectes, en l'exposició virtual «D'Orient a Occident» amb el programa Omeka.

Dins l'assignatura d'Arqueologia del Món Modern i Contemporani, del grau d'Arqueologia (Facultat de Geografia i Història), s'elabora un treball avaluable a partir de gravats que tinguin representacions de vestigis.

Dins l'assignatura de Codicologia, del màster de Cultures Medievals (Facultat de Filologia i Comunicació), s'elaboren treballs a partir de fragments manuscrits.

3.1.2 Estudiants en pràctiques

Han col·laborat amb la Biblioteca de Reserva tres estudiants del màster de Biblioteques i Col·leccions Patrimonials: dues estudiants en pràctiques no curriculars (al juliol) i una estudiant en pràctiques curriculars (d'octubre a desembre).

3.1.3 Treballs finals de grau i de màster

S'han ampliat les [propostes de treball final de grau \(TFG\) i treball final de màster \(TFM\)](#) amb fons del CRAI Biblioteca de Reserva. Hi ha 17 catàlegs de 5 facultats, amb més de 100 propostes.

El curs 2018-2019 s'han elaborat amb fons de la Biblioteca de Reserva els TFG següents:

- *Descripció d'un manual del segle XVII per aprendre a llegir l'alfabet glagolític croat*, del grau de Llengües i Literatures Modernes. Autora: Judith Paredes Martí.
- *Creació d'una base de dades per al fons de portades soltes del CRAI Biblioteca de Reserva de la Universitat de Barcelona*, del grau d'Informació i Documentació. Autor: Lluís Segura Grifell.
- *Edició parcial d'un imprès inèdit d'Ogier Le Da[n]noys en prosa de 1516*, del grau de Llengües Romàniques i les seves Literatures. Autora: Cristina Auladell Guebara.
- *Edició parcial d'Ogier le Danois en prosa, un imprès inèdit de 1516*, del grau de Llengües Romàniques i les seves Literatures. Autora: Núria Homs Pla.
- *La Eneida en imàgenes: el papel de las ilustraciones en la recepción literaria*, del grau d'[Estudis Literaris](#). Autora: Maria Busquets Frigola.

3.2 Participació en projectes externs

- Ha continuat l'estudi, mitjançant [Preserving the World's Rarest Books](#), per detectar les obres més rares del món del nostre catàleg.
- S'ha iniciat la col·laboració en el projecte **Repertorio bibliográfico de incunables españoles**, liderat per Fermín de los Reyes. La part catalana dels incunables es portarà a terme entre personal de la Biblioteca de Montserrat, la Biblioteca de Catalunya, el CRAI Biblioteca de Reserva i Toni Iglesias, de la Universitat

Autònoma de Barcelona. S'imparteix la formació de Benito Rial "El análisis tipográfico en el libro antiguo" al mes de desembre del 2019.

- Els manuscrits de la Biblioteca de Reserva s'han incorporat a la base de dades [Manuscritos datados de la Península Ibérica \(882-1500\)](#), de la Universitat de València.
- Ha continuat el procés per incorporar les edicions hebrees a la base de dades [Footprints](#) (procés que encara no es dona per finalitzat).
- S'han introduït a [EDIT16 \(Censimento nazionale delle edizioni italiane del XVI secolo\)](#) els enllaços dels llibres que es troben a la Biblioteca Patrimonial Digital i s'ha preparat un document amb les edicions de la primera dècada del segle XVI, per incorporar-les-hi.
- S'han incorporat sis nous registres d'exemplars d'incunables a [Material Evidence in Incunabula \(MEI\)](#).
- S'ha participat en la quarta edició de [#ColorOurCollections](#), de la [The New York Academy of Medicine Library](#).
- S'han anat incorporant a [Universal Short Title Catalogue \(USTC\)](#) els registres bibliogràfics del catàleg dels impresos de la Biblioteca de Reserva fins a l'any 1650.
- S'han incorporat els registres bibliogràfics amb antic posseïdor jesuïta a [The European Jesuit Libraries Provenance Project](#).
- S'han anat incorporant al [Catálogo de obras medievales impresas en castellano hasta 1600 \(COMEDIC\)](#) els registres bibliogràfics de la Biblioteca de Reserva.
- Participació de l'organització de les [II Jornadas de Gestión del Patrimonio Bibliográfico](#), el 6 i 7 de juny de 2019, organitzades pel grup de treball [Patrimonio Bibliográfico de la Xarxa de Biblioteques Universitàries Espanyoles \(REBIUN\)](#).

3.3 Erasmus+ i altres estades de personal estranger

Han fet estades Erasmus+ a la Biblioteca de Reserva:

- Gwendolyn Verbraak, de la Universitat d'Amsterdam
- Bart Jaski, de la Universitat d'Utrecht
- Åsa Sjöblom, de la Universitat de Lund
- Jenny Bonnevier, de la Universitat de Lund
- Chiara Cauzzi, de la Universitat de la Suïssa Italiana

Hi han fet altres tipus d'estades:

- David Fernández, de la Thomas Fisher Rare Book Library de la Universitat de Toronto
- Cristiana Iommi, de la Biblioteca Civica Romolo Spezioli (Fermo)

3.4 Assistència a cursos i jornades

[Jornada Intensiu Digital: intercanvi d'experiències en col·leccions digitals 2019](#)

Lloc: Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB

Data: 13 de juny

Assistents: Gemma Caballer i Neus Verger

[Winter School sobre el projecte Sammelband 15-16](#)

Lloc: École nationale supérieure des sciences de l'information et des bibliothèques (Lió)

Dates: 12 i 13 de desembre

Assistent: Marina Ruiz

3.5 Intercanvis amb el Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)

Dins el projecte Quinzena de Visites del CSUC:

- La Biblioteca de Reserva ha rebut un bibliotecari de la Universitat de Vic i un de la Universitat Autònoma de Barcelona l'11 de juliol.
- Marina Ruiz, de la Biblioteca de Reserva, ha visitat la Biblioteca de Catalunya el 19 de juliol.

4. CATALOGACIÓ

- S'han continuat catalogant impresos del segle XVII.
- S'han continuat catalogant manuscrits.

Ha continuat la reconversió del Catàleg cedulari. Registres bibliogràfics amb nota
500 Catalogat sense document: 254

- S'ha continuat amb l'ajut addicional d'una persona de Procés Tècnic del CRAI en la catalogació de volums facticis.
- S'ha portat a terme una prova pilot de catalogació externa de 100 hores mitjançant l'empresa Documenta i la catalogadora Núria Cangròs, amb el resultat següent:
 - Nous registres bibliogràfics: 65 (dels quals 3 són multivolums)
 - Catalogació per còpia del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC):

- ◆ Registres millorats: 24
- ◆ Registres no millorats: 13
- Registres d'exemplar: 106
- S'ha continuat oferint suport al catàleg de Patrimoni Bibliogràfic del CCUC per portar a terme comprovacions de llibres i revisions de 001, per tal de fer associacions correctes. Han estat 30 consultes.

4.1 Registres bibliogràfics

Registres de llibre antic: 693 (254 sense el document, a partir de la fitxa del Catàleg cedulari)

76 manuscrits

616 impresos

1 publicació periòdica

4.2 Registres d'autoritat

Nous d'impressors: 80 (16 amb etiqueta específica de marca)

Nous de posseïdors: 35 (tots amb etiqueta específica de marca de propietat)

4.3 Registres d'exemplar

Nous: 849

4.4 Bases de dades

4.4.1 Marques d'impressors

Total de registres d'impressors i imatges de marques d'impressors:

	<i>Registres d'impressors</i>	<i>Imatges de marques</i>
Gener 2019	1.819	3.246
Desembre 2019	1.837	3.324

Registres d'autoritat nous: 16 (2 d'esborrades)

Imatges noves: 78

Imatges de marques fetes de nou per substituir les antigues en blanc i negre i sense regla: 130 imatges de 82 impressors. També s'aprofita per pujar la imatge de les portades.

4.4.2 Antics posseïdors

	<i>Antics posseïdors</i>	<i>Antics posseïdors amb imatge</i>	<i>Imatges</i>
Gener de 2019	1.437	519	1.006
Desembre de 2019	1.474	560	1.071

Registres d'autoritat nous: 37

Registres d'autoritat nous amb imatges: 41
Imatges noves: 65

5. ADQUISICIONS

5.1 Compres

Llibres comprats mitjançant el Programa Informàtic de Gestió d'Adquisicions: **15**

5.2 Donatius

Llibres moderns donats a la Biblioteca de Reserva: 54

6. TASQUES I AFERS INTERNS

6.1 Obres i equipaments

- L'empresa Depec ha fet tasques de neteja de fongs a la totalitat de les plantes primera i segona del dipòsit (de gener a maig del 2019).
- Una persona de l'empresa Acciona ha netejat el circuit establert dels llibres del compactus CM (a partir de CM-1027), de la segona galeria (balcó i laterals), del compactus M (pis de dalt i de baix), de la sala Torres Amat (baix i galeria) i dels armaris B-27 i 28 (despatx CRAI Biblioteca de Reserva).
- S'han substituït 30 caixes d'amiant dels fullets per caixes de cartró neutres.
- A partir del mes de desembre, es disposa d'un nou espai expositiu a la sala Piferrer de la Biblioteca de Lletres.
- S'han comprat 9 cadires noves per als usuaris.
- S'han comprat cartrons neutres tallats per fer proteccions per als llibres amb encuadernacions soltes, fetes per una persona de treballs en benefici de la comunitat.
- S'han posat 81 llibres en caixes neutres fetes a mida.
- S'ha col·locat un nou sensor de temperatura i humitat a la sala de manuscrits.
- S'ha comprat un portàtil per a tasques internes o per als usuaris.
- S'ha comprat una pantalla per complementar les exposicions internes i per a les presentacions de la Biblioteca de Reserva.

6.2 Gestió del fons

- S'acaba la distribució temàtica dels fullets de la sala de manuscrits i se'ls col·loca la signatura topogràfica.
- Miquel Seco i Santiago Álvarez comencen el rastreig de llibres interessants (de física, de química i altres troballes) dels catàlegs manuals.

6.3 Protocols interns

- Procediment i protocol per a les reproduccions a la intranet
- Protocol per a les peticions de reproduccions en autoservei

7. ANNEX

Evolució de les dades del CRAI Biblioteca de Reserva:

